

Î.M. „Parcul Urban de Autobuze”

IDNO 1004600054327

# RAPORTUL CONDUCERII

*anul 2021*

*Cișinău 2022*

Raportul anual al Î.M. "Parcul Urban de Autobuze" pentru anul 2021 este conceput în baza prevederilor Legii nr.246 din 22.11.2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, Capitolul VI, art.18 "Dezvăluirea informației". Informațiile financiare prezentate în cadrul acestuia sunt extrase din situațiile financiare la data de 31 decembrie 2021, în conformitate cu actele normative și legislative.

Activitatea Î.M. "Parcul Urban de Autobuze" este reglementată de Legea nr.246 din 22.11.2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, Legea nr. 845-XII din 03.01.1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, Legea Contabilității nr. 287 din 15.12.2017, Statutul Întreprinderii, Codul Muncii nr.154 din 20.03.2003, alte legi și acte normative.

Raportul cuprinde o prezentare detaliată a principalelor indicatori economico-financiarți înregistrați pentru perioada de timp studiată, comparativ cu datele consemnate pentru anii precedenți. Astfel, se crează o viziune de progres sau regres, care permite elaborarea unei decizii veridice, transparente și eficace privind continuitatea activității întreprinderii.

Anul 2021 pentru ÎM „Parcul Urban de Autobuze”, a fost o perioadă dificilă legată de criza pandemică în domeniul sănătății fiind impusă la o adaptare continuă conform situației create, cu o amprentă semnificativă asupra activității la linie a unităților de transport, resurselor umane, veniturilor și cheltuielilor și a activității întreprinderii în ansamblu. Cu toate acestea întreprinderea a activat în scopul implementării prevederilor Strategiei de Transport al Municipiului Chișinău aprobată prin Decizia CMC nr.7/1 din 21.10.2014, Legea nr.136/2016 (art.6, alin.2) "Privind statutul mun.Chișinău", Legea nr.436/2006 Privind administrația publică locală (art.14 alin.2 și art.19 alin.4) în vederea renovării parcului rulant al sistemului de transport public din mun.Chișinău.

## **I. Rețeaua de rute**

În perioada ianuarie – august a anului 2021, Î.M. „Parcul Urban de Autobuze” a avut în gestiune 23 rute, inclusiv 5 rute (circa 22,0 %) în trafic urban și 18 (circa 78,0 %) în trafic suburban, asigurând zilnic 104 autobuze la linie, dintre care 22 rute deservite cu autobuzele întreprinderii și o rută urbană nr. 23 str. Ismail – str. Profesor Ion Dumeniuc” deservită de transportatorul privat S.R.L. „Validincom”. În perioada septembrie - noiembrie ruta nr.23, parțial se deservește de PUA și din decembrie revine la dispoziția parcului în totalitate. La sfârșitul anului emiterea a atins nivelul de 111 autobuze în zile de lucru, deservind 24 rute.

În perioada anului 2021 în rețeaua rutelor de autobuz au avut loc unele modificări, iar în scopul îmbunătățirii deservirii călătorilor pe rutele gestionate au fost întreprinse următoarele măsuri:

- Din cauza organizării grevei de către microbuze la data de 23 februarie, localitățile Tohatin, Cheltuitor, Budești au fost deservite cu rutele adiționale nr.34 și 59.
- În legătură cu efectuarea lucrărilor de reabilitare a str. Ion Creangă, de la 01.03.2021 se modifică itinerarul rutelor nr.11 și nr.26 cu ocolirea sectoarelor în reparație. Ruta nr.11 se scurtează până la Piața Unirii Principatelor începând cu data de 29 martie. De la data de 10 aprilie a fost majorat, în zilele de odihnă, numărul de autobuze la ruta nr.26, după posibilitate până la 12 unități, din motivul sistării totale a traficului rutier în zilele de odihnă.
- Cu achiziționarea autobuzelor noi de model Isuzu, de la data de 15 septembrie a fost majorat în zilele de lucru numărul de autobuze la ruta nr.9, cu o unitate (în total - 5 un. de model Isuzu).
- Începând cu 01.11.2021 a fost lansată ruta nr.37, în zilele de lucru numărul de autobuze - 3 unități, în zilele de odihnă - 2. Toate unitățile de transport sunt noi de model Isuzu.

## **II. Caracteristica parcului rulant**

Urmează de menționat faptul că a fost implimentată Decizia Consiliului Municipal Chișinău nr.6/3 din 19.03.2020 „Cu privire la aprobarea planului de reînnoire a parcului rulant al sistemului de transport public în municipiul Chișinău pentru anii 2020 – 2023” cu modificările ulterioare. În cadrul acestui program a fost reînnoit parcul rulant al sistemului de transport public din mun.Chișinău cu 100 unități de transport - autobuze noi model ISUZU CITIPORT B120, anul fabricării -2021 și 58 unități de transport cu parcurs, inclusiv: 40 unități model VDL CITEA XLE, anul de fabricare 2012; 14 unități model MAN LIONS CITY L, anul de fabricare 2011; 4 unități VOLVO (2 unități model 8700 LE și 2 model B 12 BLE) anul de fabricare 2011.

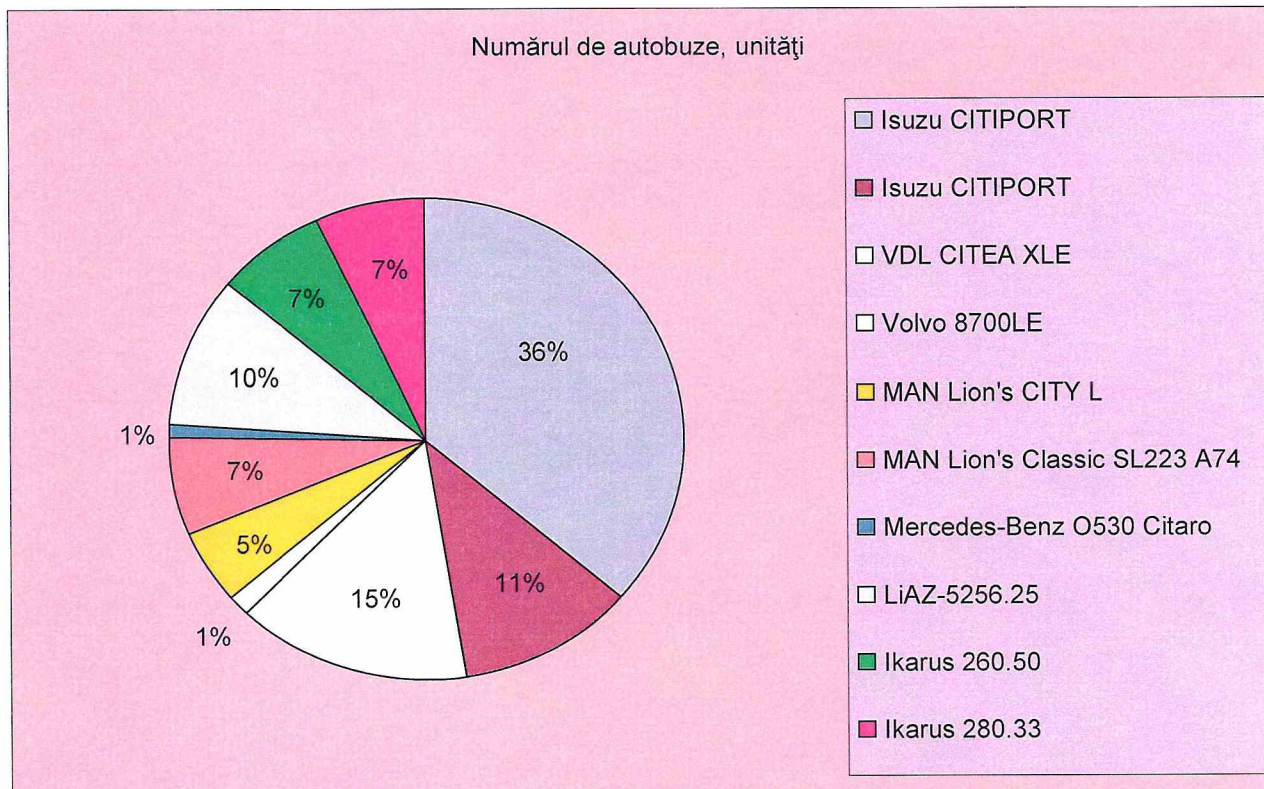
Conform Deciziilor Consiliului Municipal Chișinău nr.2/5 din 30.03.2021, nr.3/1 din 15.04.2021 și nr.3/2 din 15.07.2021 a fost majorat capitalul social al Î.M. Parcul Urban de Autobuze în mărimea costului total evaluat al unităților de transport menționate în sumă totală de 311 770 402 lei.

La situația din 31.12.2021, la balanța întreprinderii, conform evidenței contabile, sunt înregistrate 271 autobuze, cu vârsta medie de 8 ani și cu un parcurs mediu de 493,5 mii de km, destinate pentru transportarea călătorilor, dintre care 218 sunt implicate în procesul de transportare a călătorilor în raza municipiului și a suburbiilor Chișinăului.

**Termenul de exploatare al autobuzelor,  
aflate la balanța Î.M. „Parcul urban de autobuze”  
la data de 31.12.2021**

<b>Modelul autobuzului</b>	<b>Numărul de autobuze, unități</b>	<b>Anul fabricării</b>	<b>Capacitatea medie de transportare, persoane</b>	<b>Vârsta, ani</b>	<b>Termen de exploatare</b>	<b>Parcursul mediu, km</b>
Isuzu CITIPOINT	100	2021	102	-	Până la 5 ani	9957
Isuzu CITIPOINT	31	2018	102	3		185375
VDL CITEA XLE	40	2012	117	9	De la 5-10 ani	503263
Volvo 8700LE	4	2011	117	10		548965
MAN Lion's CITY L	14	2011	117	10		439286
MAN Lion's Classic SL223 A74	18	2006	104	15	De la 15-20 ani	991684
Mercedes-Benz O530 Citaro	2	2006	108	15		704692
LiAZ-5256.25	27	2004	85	17		930699
Ikarus 260.50	16	1998	85	23	Peste 20 ani	1401093
Ikarus 280.33	19	1998	115	23		1502670
<b>Total</b>	<b>271</b>			<b>8</b>		<b>493488</b>





Astfel, din informația prezentată în tabelul și diagrama de mai sus și conform actelor normative în vigoare, 86 unități de transport a pasagerilor (31,0 la sută), nu mai corespund normelor de exploatare, vârsta medie fiind de 19 ani, iar parcursul mediu este de 1106,2 mii km. Vârsta înaintată a materialului rulant este un factor ce influențează negativ la calitatea serviciilor prestate, securitatea pasagerilor și activitatea întreprinderii care condiționează:

- creșterea cheltuielilor pentru deservirea și exploatarea materialului rulant;
- frecvența sporită a defecțiunilor tehnice;
- pierderea curselor planificate;
- scăderea calității și culturii deservirii călătorilor care folosesc acest tip de transport;
- scăderea numărului de călători deserviți;
- scăderea veniturilor întreprinderii;
- fluctuația șoferilor, taxatorilor și personalului de deservire tehnică (refuzul de a mai activa pe unități de transport vechi);

În urma argumentelor prezentate, 53 de unități se află în conservare și urmează să fie casate.

### III. Resurse umane

La data de 31.12.2021 activau în cadrul întreprinderii 782 persoane, iar vacante erau 139 posturi de muncă, din care:

- Șoferi de autobuz – 40 unități;
- Taxatori – 82 unități;
- Lăcătuși auto – 13 unități;
- Strungari – 2 unități;
- Alte posturi – 2 unități;

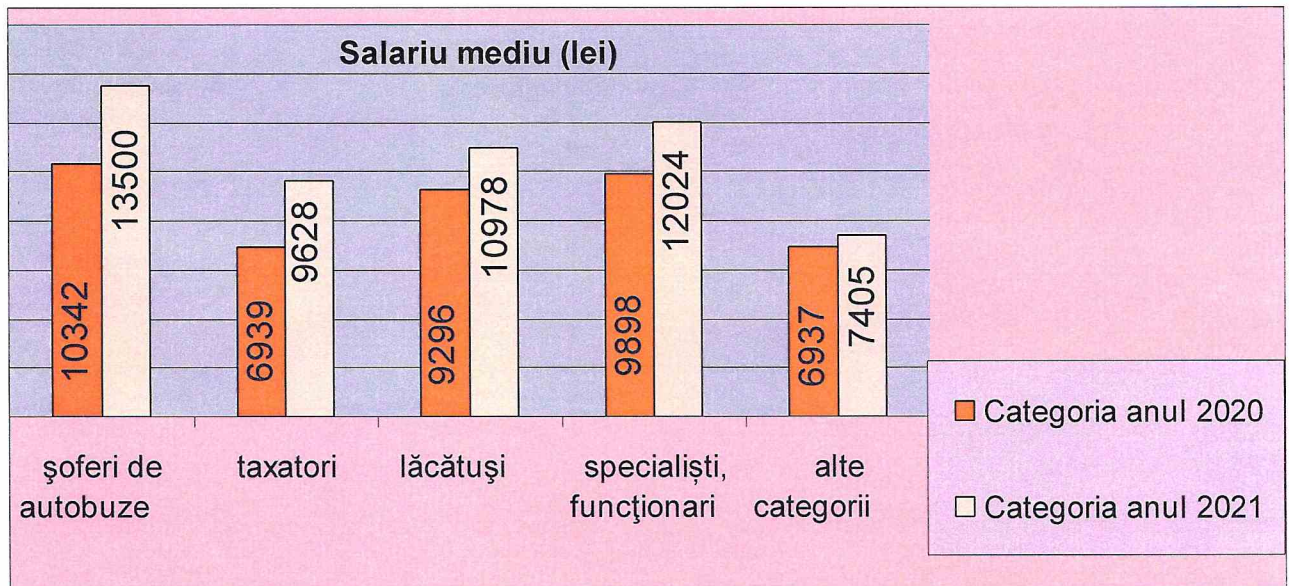
Pentru o mai bună funcționare a întreprinderii și respectării legislației muncii în vigoare, salariații beneficiază de condiții mai bune la locurile special amenajate pentru igiena personală (în perioada de gestiune a fost renovate vestiarul, wc, dușurile). O anumită categorie de profesii beneficiază de haine speciale (salopete, costume antiincendiare, uniforme, încălțăminte), alimentație de protecție gratuită. Personalului liniar i se eliberează apă potabilă pe timp de caniculă. Pe perioada pandemiei de COVID-19 au fost asigurați cu mijloace de protecție, prevenire și combatere a virusului menționat.

#### Numărul mediu de personal

Nr. d/o	Categoria	Nr mediu de personal anul 2020	Numărul mediu de personal anul 2021	Devieri	
				+/-	%
1	șoferi de autobuze	190	199	9	4,7
2	taxatori	141	153	12	8,5
3	lăcătuși	76	76	-	-
4	specialiști, funcționari	100	103	3	3
5	alte categorii	127	137	10	7,9
<b>TOTAL:</b>		<b>634</b>	<b>668</b>	<b>34</b>	<b>5,4</b>

### Salariul mediu

Nr. d/o	Categoria	Salariul mediu anul 2020, lei	Salariul mediu anul 2021, lei	Devieri	
				+/-	%
1	șoferi de autobuze	10342	13500	+3158	30,5
2	taxatori	6939	9628	+2689	38,8
3	lăcătuși	9296	10978	+1682	18,1
4	specialiști, funcționari	9898	12024	+2126	21,5
5	alte categorii	6937	7405	+1201	19,4
<b>6</b>	<b>TOTAL:</b>	<b>8708</b>	<b>10949</b>	<b>+2241</b>	<b>25,7</b>

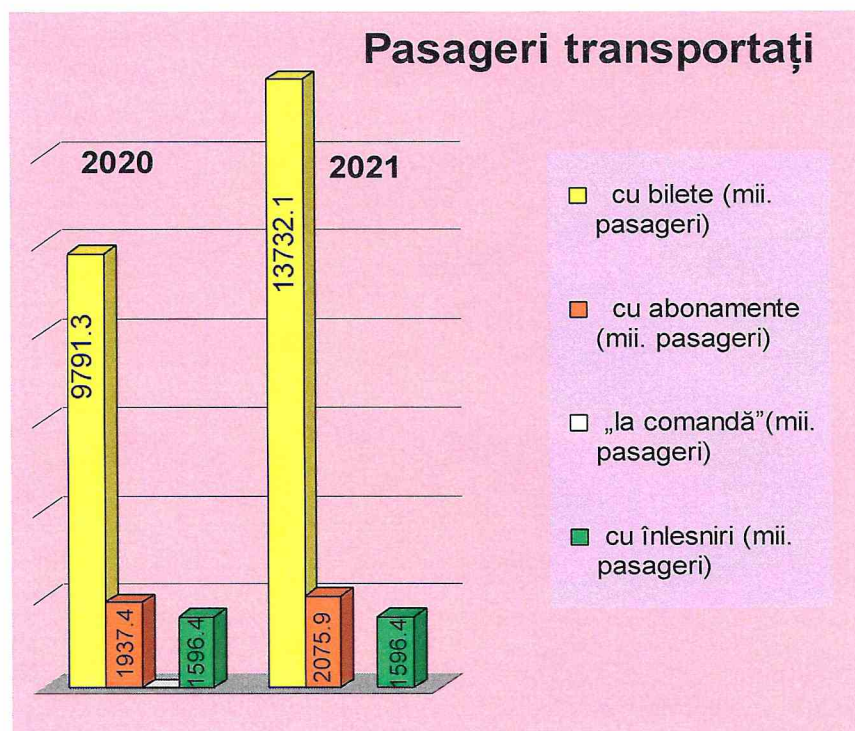




## V. Indicatorii tehnico-economici

### *Indicatori de exploatare și volumul de transport*

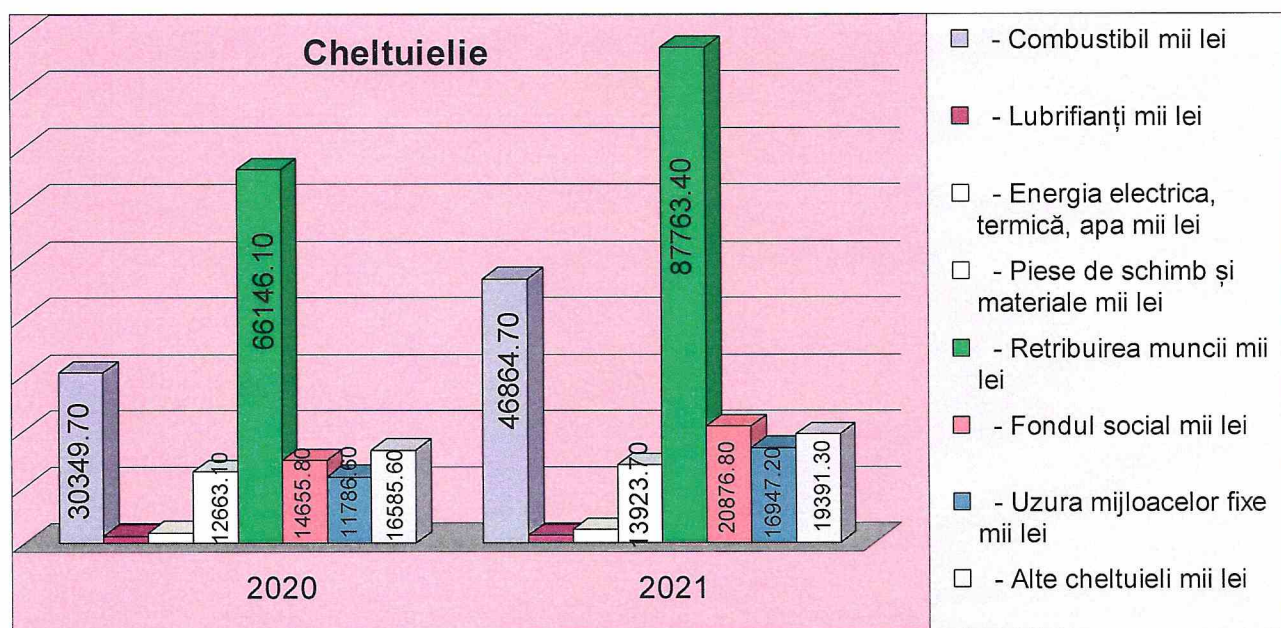
Nr. d/o	Denumirea indicatorilor	Unitatea de măsură	Anul 2020	Anul 2021	Dinamica	
					%	+/-
1	Nr. rutelor deservite, total, inclusiv: • urbane • suburbane	rute	23	24	104	1
			5	5	100	1
			18	19	105,5	1
2	Ieșirea medie a autobuzelor la linie în zi de lucru	unități	104	102,6	98,7	-1,4
3	Nr. de autobuze total: • în exploatare	unități	143	271	189,5	128
			115	218	189,5	103
4	Km parcurs	mii km	7546,3	8082,67	107,1	536,4
5	Volum de transport în total pe rutele gestionate, inclusiv: • cu plată, inclusiv: – cu bilete – cu abonamente – „la comandă” • cu înlesniri	mii călători	13326,4	17404,4	130,6	4078
			11730,0	15808,0	134,8	4078
			9791,3	13732,1	140,2	3940,8
			1937,4	2075,9	107,1	138,5
			1,3	-	-	-
1596,4	1596,4	100	0			
6	Nr. de curse efectuate	curse	201117,0	215965,0	107,4	14848





### Indicatori economici

Nr. d/o	Denumirea indicatorilor	Unitatea de măsură	Anul 2020	Anul 2021	Dinamica	
					%	+/-
1	<b>Venit total:</b>	mii lei	<b>162332,4</b>	<b>200567,1</b>	<b>123,5</b>	<b>+38234,7</b>
	- Venit conform contractului CSP	mii lei	132482,5	148022,0	111,7	+15539,5
	- Venit transportarea pasagerilor	mii lei	27584,5	47296,7	171,5	+19712,2
2	<b>Cheltuielile total:</b>	mii lei	<b>155402,6</b>	<b>209525,1</b>	<b>134,8</b>	<b>+54122,5</b>
	- Combustibil	mii lei	30349,7	46864,7	154,4	+16515
	- Lubrifianți	mii lei	1318,2	1383,0	104,9	+64,8
	- Energia electrica, termică, apa	mii lei	1885,6	2375,0	130,0	+489,4
	- Piese de schimb și materiale	mii lei	12663,1	13923,7	110,0	+630,6
	- Retribuirea muncii	mii lei	66146,1	87763,4	132,7	+21617,3
	- Fondul social	mii lei	14655,8	20876,8	142,4	+6221,0
	- Uzura mijloacelor fixe	mii lei	11786,6	16947,2	143,8	+5160,6
	- Alte cheltuieli	mii lei	16585,6	19391,3	116,9	+2805,7
	Cheltuieli "Validincom"	mii lei	17453,3	16640,0		-813,3
3	<b>Profit</b>	mii lei	<b>6929,8</b>	<b>-8957,9</b>		
4	<b>Costul de transportare a unui călător</b>	lei	<b>11,66</b>	<b>12,99</b>	<b>111,4</b>	<b>1,33</b>
5	<b>Costul unui vehicul-km</b>	lei	<b>20,59</b>	<b>26,79</b>	<b>130,1</b>	<b>6,2</b>
6	<b>Costul efectiv vehicul-km, inclusiv 5 % rentabilitate</b>	lei	<b>21,62</b>	<b>28,13</b>	<b>130,1</b>	<b>6,51</b>
7	<b>Costul aprobat a unui vehicul-km</b>	lei	<b>22,07</b>	<b>26,01</b>	<b>117,9</b>	<b>3,94</b>



În anul 2021 se observă o majorare cât a salariilor angajaților, atât și cheltuielilor totale suportate de întreprindere. Factorii principali ce au dus la majorarea cheltuielilor pe articole au fost cauzate de: creșterea prețului mediu de procurare a motorinei de la 9,76 la 16,00 per litru cu 6,24 lei (163,9 %) și a uzurii mijloacelor fixe cu 5160,5 mii lei (143,8%). Majorarea retribuirii muncii și defalcărilor în fondul social s-a constituit 132,7% și respectiv 142,4% față de anul 2020.

## VI. Reparații și mentenanță

Sectorul de reparație și mentenanță a transportului este unul vital pentru activitatea întreprinderii, astfel în anul 2021 s-au efectuat:

- 1) Deservirea tehnică nr. 1 a autobuzelor la 946 unități;
- 2) Deservirea tehnică nr. 2 a aurobuzelor la 234 unități;
- 3) Reparația curentă a autobuzelor – 63 unități;
- 4) Reparația capitală a motoarelor - 15 unități.

Totodată, pe parcursul anului 2021 la întreprindere au mai fost efectuate lucrări de renovare și mentenanță a clădirilor și încăperilor de producere.

În conformitate cu Decizia Consiliului Municipal Chișinău nr.6/3 din 19 mai 2020 „Cu privire la aprobarea planului de reînnoire a parcului rulant al sistemului de transport public din municipiul Chișinău pentru anii 2020 – 2023”, în perioada de gestiune an. 2021 (finisat în an.2022), s-a efectuat:

- complexul de lucrări privind modernizarea completă a blocului spălătoriei autobuzelor în valoare totală 2 456,4 mii lei, cu suprafața de 1296 m<sup>2</sup>. A fost procurat și montat utilajul tehnologic (mașină automat de spălat autobuze) în valoare de 2 991,8 mii lei. Sursa de finanțare al acestor lucrări au constituit 4 000,0 mii lei din partea bugetului municipal și 1 448,1 mii lei surse proprii;

- reparația acoperișului Blocului nr.1(spălătoria, diagnostica) în sumă de 549,9 mii lei, cu suprafața de 2025 m<sup>2</sup>,

- reparația acoperișului Blocului Principal de Producție în sumă de 1 016,2 mii lei, cu suprafața de 2845 m<sup>2</sup>,

- reparația vestearului în suma de 715,1 mii lei. A fost afectuate lucrările de reparație a sistemului de ventilare, montarea sistemului electric, înnoirea blocurilor sanitare (duș și WC),

- reabilitarea îmbrăcămintei asfaltice a terioriului adiacent Blocului nr.1(spălătoria, diagnostica) în sumă de 490,2 mii lei.

**Situația epidimiologică  
în cadrul Î.M. „Parcul Urban de Autobuze”  
în legătură cu virusul COVID-19**

Deciziile Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică (CNESP) fiind obligatorii, impun un complex de măsuri de prevenire și combatere a virusului. .

În perioada de referință au fost emise Hotărâri privind declararea Zonei Roșii în Republicii Moldova în legătură cu COVID – 19 cu restricții în toate domeniile, inclusiv și a transportului rutier.

În acest scop au fost luate deciziile de a procura la nivel de întreprindere soluții dezinfectante, cu instalarea în autobuze a câte 2 – 3 vase cu dezinfectant, devenind obligatorii, purtarea măștilor de protecție, mănușilor și alte măsuri cum ar fi informarea populației (pliante COVID 19, stichere). Prelucrarea suprafețelor de contact cu soluție de alcool și clor din autobuze a devenit obligatorie.

Astfel, pe parcursul anului 2021 au fost procurate următoarele materiale pentru situații excepționale:

1. Dezinfectanți în sumă de 343,4 mii lei;
2. Pliante, stichere în sumă de 7, 2 mii lei;
3. Șervețele antibacteriale – 1,1 mii lei;
4. Combinezon larg de unică folosință – 50 unități în sumă de 4,7 mii lei;
5. Mănuși medicinale –45096 perechi în sumă de 162,9 mii lei;
6. Măști medicale de protecție –185000 bucăți în sumă de 96, 3 mii lei;
7. Pulverizator pentru sticlă – 600 bucăți în sumă de 4,5 mii lei.

În conformitate cu deciziile instanțelor responsabile și ordinele interne ale întreprinderii privind prevenirea și combaterea COVID – 19, toate subdiviziunile și angajații au fost dotate cu dezinfectanți și consumabile (măști, mănuși, viziere, etc.), astfel, toate măsurile impuse au fost respectate.

**Calcularea și achitarea impozitelor și taxelor de catre  
ÎM „Parcul Urban de Autobuze”.**

În perioada de gestiune an.2021 întreprinderea a calculat, reținut și achitat impozite și taxe în mărime de 39762,9 mii lei total, dintre care:

- Impozit pe venit reținut din salariu – 7354,8 mii lei;
- Impozit pe venit din activitatea de întreprinzător - 340,6 mii lei (inclusiv 210,0 achitare în avans),
- Impozit pe venit reținut la sursa de plată - 9,3 mii lei,
- Impozitul funciar al persoanelor juridice și fizice înregistrate în calitate de întreprinzător - 1,4 mii lei,
- Impozitul pe bunurile imobiliare ale persoanelor juridice - 0,3 mii lei,



- Impozitul pe bunurile imobiliare achitat de către persoane juridice și fizice înregistrate în calitate de întreprinzător din valoarea estimată a bunurilor imobiliare- 235,9 mii lei,
- Taxa pe valoare adăugată la mărfurile produse și serviciile prestate pe teritoriul RM- 126,9 mii lei,
- Taxa pentru amenajarea teritoriului - 116,8 mii lei,
- Taxa pentru unitățile comerciale și prestări servicii - 3,3 mii lei,
- Plata pentru poluarea mediului în limitele/cu depășirea normativelor stabilite- 4,0 mii lei,
- Taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în RM - 864,0 m.lei,
- Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii virate de angajatori – 20879,8 mii lei,
- Prime de asigurări obligatorii de asistență medicală în formă de contribuție procentuală la salariu și la alte recompense, achitate de angajați – 7830,4 mii lei,
- Defalcări de la profitul net (perioada an.2020) al întreprinderilor de stat (municipale) în bugetul local de nivelul II – 1995,4 mii lei.

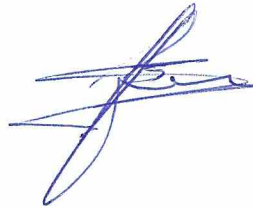
### **Direcțiile principale de activitate pentru anul 2022**

- **Modernizarea parcului rulant al întreprinderii** - dotarea întreprinderii cu unități de transport noi prin procurarea și/sau asamblarea autobuzelor conform normelor de exploatare în vigoare (inclusiv procurarea unităților de transport de capacitate medie sau mică);
- asigurarea parcului auxiliar al întreprinderii cu tehnică necesară pentru deservirea autobuzelor la linie;
- **Eficiențizarea activității la linie** - studierea fluxului de călători, asigurarea unui nivel înalt de deservire a călătorilor pe toate rutele municipale, extinderea proiectului – pilot de taxare electronică în transportul public;
- **Modernizarea și asigurarea integrității activelor întreprinderii** - casarea materialului rulant învechit, întreținerea și reparația clădirilor, construcțiilor și obiectivelor utilizate în activitatea operațională, procurarea și amenajarea utilajului performant pentru deservirea unităților de transport:



- Reparația sectoarelor de producere ( WC - 2 buc. – 49 m<sup>2</sup>, secția tehnică – 36,5 m<sup>2</sup>) și administrative (WC – 19,5 m<sup>2</sup>, secția securitatea circulației rutiere – 75 m<sup>2</sup>, punctul medical – 130 m<sup>2</sup>, coridor – 130 m<sup>2</sup>, intrare bloc – 60 m<sup>2</sup>);
  - Reparația complexă a Sectorului de deservire tehnică;
  - Modernizarea stației de alimentare cu combustibil a 3 rezervoare și 2 coloane de alimentare;
  - Amenajarea unei stații de testare a mijloacelor de transport pe teritoriul întreprinderii;
- **Asigurarea transparenței în activitate și controlul intern managerial** - realizarea și implementarea planului anual de achiziții în conformitate cu legislația în vigoare, precum și asigurarea la un nivel ridicat a controlului managerial asupra tuturor subdiviziunilor întreprinderii.

Director interimar



Ghenadie Zadeseneț